

Πρόγραμμα Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού Στ' τάξης 2013-2014

Το Πρόγραμμα του Λειτουργικού Αλφαριθμητισμού (Π.Λ.Α.) διεξάγεται διαχρονικά σε παγκύπρια βάση από το Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (Κ.Ε.Ε.Α.) του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (Υ.Π.Π.). Το Π.Λ.Α. απευθύνεται σε μαθητές της Στ' και Γ' τάξης Δημοτικού. Στόχος του Προγράμματος είναι ο έγκαιρος εντοπισμός μαθητών με μεγάλη πιθανότητα να μείνουν λειτουργικά αναλφάβητοι, ώστε οι μαθητές αυτοί να εμπλακούν σε κατάλληλα προγράμματα στήριξης στη Μέση και Δημοτική Εκπαίδευση αντίστοιχα. Το Πρόγραμμα αξιολογεί δύο βασικές δεξιότητες: (α) τη γλωσσική-επικοινωνιακή ικανότητα και (β) τη μαθηματική ικανότητα.

Κατά τη σχολική χρονιά 2013-2014, το Π.Λ.Α. έχει διεξαχθεί για έβδομη συνεχόμενη χρονιά στη Στ' τάξη του Δημοτικού. Ο συνολικός αριθμός των μαθητών που συμμετείχαν ανήλθε στους 7695 για τα δοκίμια της Γλώσσας και στους 7721 για τα δοκίμια των Μαθηματικών. Ποσοστό 5,8% των μαθητών αναγνωρίστηκε με μεγάλη πιθανότητα να μείνει γλωσσικά αναλφάβητο και μαθηματικά αναλφάβητο. Ποσοστό 3,1% των μαθητών ανήκε και στις δύο ομάδες ρίσκου. Τα αντίστοιχα ποσοστά της σχολικής χρονιάς 2012-2013 για την Στ' τάξη ήταν 6,9% για τη Γλώσσα και 5,5% για τα Μαθηματικά.

Στα πλαίσια της παρούσας έρευνας κρίθηκε, επίσης, απαραίτητο να διερευνηθεί η επίδραση διάφορων παραγόντων στην πρόβλεψη της συμμετοχής στις ομάδες ρίσκου του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού. Για τον σκοπό αυτό, υιοθετήθηκαν μοντέλα λογιστικής παλινδρόμησης (logistic regression). Στα μοντέλα αυτά συμπεριλήφθηκαν μια πλειάδα μεταβλητών, που σχετίζονται με το άτομο και το οικογενειακό του περιβάλλον, ως προβλεπτικών δεικτών του γλωσσικού και μαθηματικού αναλφαριθμητισμού.

Όσον αφορά στα προσωπικά χαρακτηριστικά, περισσότερες πιθανότητες για λειτουργικό αναλφαριθμητισμό παρουσιάζουν: (α) τα αγόρια, (β) μαθητές με ξένη υπηκοότητα (γ) μαθητές που εισήλθαν στο Δημοτικό σε ηλικία μικρότερη των 6 χρόνων, (δ) μαθητές με αρνητική στάση απέναντι στο διάβασμα και τα Μαθηματικά, (ε) μαθητές με χαμηλό βαθμό εμπιστοσύνης στην αναγνωστική και μαθηματική τους ικανότητα, και (στ) μαθητές με χαμηλό βαθμό ενασχόλησης με τα μαθήματα των Ελληνικών και των Μαθηματικών.

Σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του οικογενειακού περιβάλλοντος, περισσότερες πιθανότητες για λειτουργικό αναλφαριθμητισμό παρουσιάζουν: (α) μαθητές των οποίων ο πατέρας έχει χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, (β) μαθητές οι οποίοι δεν έχουν μέσα που υποβοηθούν τη μάθηση στο σπίτι (π.χ. ύπαρξη γραφείου, ηλεκτρονικού υπολογιστή, σύνδεσης στο διαδίκτυο, προσωπικών βιβλίων, βιβλίων γενικά στο σπίτι), και (γ) μαθητές στους οποίους δεν ανατίθεται κατ' οίκον εργασία στο σπίτι.

Στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας διερευνήθηκε, επίσης, ο παράγοντας *γονεϊκή εμπλοκή* μέσα από έξι διαστάσεις, όπως ορίζεται στο εργαλείο των Sheldon & Epstein (2007): γενικές απόψεις των μαθητών για τη γονεϊκή εμπλοκή, παρούσα γονεϊκή εμπλοκή στην εκπαίδευση των μαθητών, μάθηση στο σπίτι, διασύνδεση οικογένειας-σχολείου, αυτοπεποίθηση μαθητή στις μαθησιακές ικανότητες και το αίσθημα του ανήκειν στο σχολείο. Με βάση τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, περισσότερες πιθανότητες για γλωσσικό και μαθηματικό αναλφαριθμητισμό παρουσιάζουν μαθητές που

δηλώνουν: θετικές απόψεις για την εμπλοκή των γονιών στην εκπαίδευσή τους, υψηλό βαθμό γονεϊκής εμπλοκής, ανάθεση εργασίας στο σπίτι που να απαιτεί την εμπλοκή των γονιών, χαμηλό βαθμό διασυνδέσεων γονέων με το σχολείο, χαμηλή αυτοπεποίθηση στις μαθησιακές τους ικανότητες και χαμηλό αίσθημα του ανήκειν στο σχολείο,. Τέλος, πρέπει να σημειωθεί ότι οι μεταβλητές *γλώσσα που ομιλείται στο σπίτι, αφοσίωση στη μάθηση, χρόνος που αφιερώνεται στην κατ' οίκον εργασία και ιδιαίτερα μαθήματα στο σπίτι* δεν συμπεριλήφθηκαν στα μοντέλα λογιστικής παλινδρόμησης λόγω της ύπαρξης πολυσυγγραμμικότητας. Τα αποτελέσματα αυτά συζητούνται στο πλαίσιο της διεθνούς βιβλιογραφίας.

Ιούνιος 2014